

108862 Klacht over een school- en pleinverbod, een melding bij veilig thuis en een verwijderingsbesluit. Voordat een school deze maatregelen oplegt en overgaat tot een melding bij veilig thuis moet een ouder in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord.

ADVIES

inzake de klacht van:

mevrouw [verweerster] te [woonplaats], moeder van [leerling],
hierna te noemen klaagster

tegen

de directeur van [school] te [vestigingsplaats]
en
[stichting voor openbaar primair onderwijs] te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van de
school, hierna te noemen verweerders
gemachtigde: de heer mr. R. Hendriks

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 12 juli 2019, aangevuld op 4 september en 9 december 2019, heeft
klaagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerders ingediend
met de volgende inhoud:

[verweerster] klaagt erover dat de school en het bestuur haar ten onrechte een
toegangsverbod hebben opgelegd, ten onrechte een melding bij Veilig Thuis hebben
gedaan en ten onrechte zijn overgegaan tot verwijdering van haar zoon. Dit alles is
gebeurd zonder zorgvuldig hoor en wederhoor te hebben toegepast.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de
gewenste wijze van klachtafhandeling: mediation of formele klachtbehandeling. Naar
aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan
de Commissie.

Verweerders hebben op 17 februari 2020 een verweerschrift ingediend.

De zaak was aanvankelijk op zitting gepland op 26 februari 2020. Nadat klaagster had verzocht
om uitstel is de hoorzitting verplaatst naar 1 april 2020. Hierop verzocht verweerder om uitstel
van deze zitting. Vanwege de landelijke maatregelen om het coronavirus in te dammen heeft
Onderwijsgeschillen de op 1 april 2020 geplande hoorzitting geannuleerd. Op 26 mei 2020
heeft de Commissie op basis van een tijdelijk reglement in verband met de corona-
maatregelen schriftelijke vragen gesteld aan partijen. Klaagster heeft op 2 juni 2020 de vragen

schriftelijk beantwoord. Verweerders hebben op 10 juni 2020 de vragen schriftelijk beantwoord.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De hoorzitting ter behandeling van de klacht vond middels video-conferentie plaats op 1 juli 2020.

Klaagster is gehoord. Op verzoek van klaagster waren bij de online zitting aanwezig mevrouw [informant] en de broers van klaagster, aanwezig als vertrouwde personen.

De school werd tijdens het horen vertegenwoordigd door mevrouw [directeur], bijgestaan door de gemachtigde, die eveneens het bevoegd gezag vertegenwoordigde.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[leerling] is de zoon van klaagster. Hij is geboren op [geboortedatum]. [leerling] is in september 2018 gestart als leerling van groep 3 op de school.

Op 5 februari 2019 heeft de leerkracht van groep 3 [leerling] wc-papier uit de wc-pot laten verwijderen, omdat [leerling] veel wc-papier had gebruikt. Klaagster heeft op 6 februari 2019 voor de aanvang van de lessen in de klas de leerkracht van [leerling] aangesproken over dit voorval. Vervolgens heeft klaagster gesproken met de directeur. De [adviseur van het team] sloot tijdens dit gesprek aan.

Op 6 februari 2019 heeft de directeur klaagster een toegangsverbod tot de school opgelegd. Het verbod ging in op 7 februari 2020 en zou eindigen op het moment dat goede afspraken gemaakt zouden worden over de communicatie en samenwerking tussen partijen. De directeur heeft daarbij aangegeven deze afspraken op de kortst mogelijke termijn te willen maken.

Vanaf 7 februari tot 4 maart 2019 heeft klaagster [leerling] thuis gehouden.

Op 26 februari 2019 heeft de school een melding gedaan bij Veilig Thuis.

Op 1 maart 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klaagster, de directeur en de bestuursadviseur van het bevoegd gezag. De broers van klaagster waren daarbij eveneens aanwezig.

Op 4 maart 2019 heeft een vervolggesprek plaatsgevonden tussen klaagster, de directeur en bestuurder. In dat gesprek zijn afspraken gemaakt over de samenwerking en de communicatie. Vanaf dat moment is het toegangsverbod opgeheven.

Op 8 maart 2019 heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden tussen klaagster, de directeur en de adviseur Onderwijs en Kwaliteit van het bevoegd gezag.

Op 11 maart 2019 stond een afspraak gepland tussen klaagster, de leerkracht van groep 3 en de adviseur Onderwijs en Kwaliteit van het bevoegd gezag. Klaagster heeft die afspraak geannuleerd.

Bij brief van 12 maart 2019 heeft het bevoegd gezag klaagster een laatste kans geboden om met drie datumvoorstellen te komen voor een nieuwe afspraak. Het bevoegd gezag heeft aangekondigd dat zij klaagster daarmee een laatste kans wilde geven om te investeren in een

goed gesprek en dat zij een voorstel zullen doen om [leerling] te plaatsen op een andere school als blijkt dat klagster zich niet positief inzet om de relatie te normaliseren.

Bij brief van 20 maart 2019 heeft het bevoegd gezag aan klagster medegedeeld dat [leerling] met ingang van 25 maart 2019 verwijderd wordt van school. Als reden is een onherstelbare vertrouwensbreuk met klagster opgevoerd.

Op 24 april 2019 heeft klagster bij het bevoegd gezag een bezwaarschrift ingediend tegen het verwijderingsbesluit.

Op 9 juli 2019 heeft het bevoegd gezag het bezwaar ongegrond geoordeeld.

Klagster is niet in beroep gegaan tegen dat oordeel.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagster

De kern van de klacht is dat klagster onvoldoende gelegenheid heeft gekregen om haar kant van het verhaal toe te lichten. Klagster voelt zich niet gehoord door de school. Op alle klachtonderdelen zijn hoor en wederhoor volgens klagster onvoldoende toegepast. Ze heeft zich altijd aan haar afspraken gehouden. Ze heeft één afspraak afgezegd omdat ze geen inzage heeft gekregen in het leerlingdossier en omdat een afspraak van 10 minuten te kort was.

Klagster vindt dat de leerkracht zich op 5 februari 2019 pedagogisch onverantwoord heeft gedragen. Klagster heeft dat tegen de leerkracht gezegd op 6 februari 2019, voor aanvang van de lessen. Ze was boos, maar ze is niet tekeer gegaan. Omdat de les begon en de leerkracht niet inging op haar klacht, is klagster naar de directeur gegaan. Klagster stemde ermee in dat de [adviseur van het team] aansloot bij het gesprek. Klagster en de leerkracht zijn apart van elkaar gehoord, maar er is niet echt naar haar geluisterd. Het verhaal van de leerkracht was voor de directeur echter voldoende om haar een toegangsverbod op te leggen.

Klagster ging ervan uit dat op 1 maart 2019 ook gesproken zou worden over het onpedagogisch handelen van de leerkracht op 5 februari 2019. De klacht over het pedagogisch onverantwoord handelen is in dit gesprek niet ter sprake gekomen. Het gesprek ging over het gedrag van klagster en het gedrag van [leerling]. De directeur is boos geworden en heeft aangegeven dat ze elke week een gesprek wil met klagster. Voor klagster is het niet eenvoudig om afspraken te maken onder schooltijd. Ze heeft net een nieuwe baan en kan niet steeds vrij nemen.

Klagster was niet van de melding bij Veilig Thuis op de hoogte. Klagster begrijpt niet waarom niet eerder met haar is gesproken als de situatie echt zo zorgelijk was. [leerling] zit immers al vanaf september 2018 op school. Ze heeft niet eerder gehoord dat er zorgen waren en nu is er ineens een dossier. Als de school had laten weten dat de situatie heel zorgelijk was, zou ze op elk moment naar school gekomen zijn.

Het schoolbestuur heeft toegewerkt naar een vertrouwensbreuk. Toen die eenmaal een feit was, heeft het bestuur klagster overvallen met het besluit om haar zoon van school te verwijderen. Zij is daarover niet gehoord.

[leerling] gaat op dit moment niet naar school en staat ook niet ingeschreven. Klaagster heeft ontheffing van leerplicht aangevraagd.

Visie verweerders

Klaagster heeft zich op 6 februari 2019 intimiderend opgesteld. Klaagster was boos, haar gedrag was agressief en grensoverschrijdend. De directeur kreeg meldingen binnen van meerdere ouders dat de leerkracht van groep 3 volledig overstuur was. Er was op dat moment sprake van een onveilige situatie voor de leerkracht, de leerlingen en voor meerdere ouders. De directeur is in gesprek gegaan met klaagster. Van het voorval op 5 februari 2019 was de directeur op dat moment nog niet op de hoogte. Zij heeft daarom voorgesteld dat zij hierover ook de leerkracht zou horen.

[de teams] bieden in [vestigingsplaats] laagdrempelige jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg. De adviseur van [het team] was die dag in de school aanwezig en heeft mee gekregen dat klaagster boos was en de leerkracht overstuur was. Vermoedelijk heeft de intern begeleider de [adviseur van het team] gestuurd. De [adviseur van het team] heeft het gesprek vervolgens bijgewoond. In het gesprek heeft de directeur erop aangedrongen dat er afspraken gemaakt worden over samenwerking en communicatie. Vakantie en studiemiddagen maakten het de eerste 3 weken niet mogelijk om een afspraak te maken.

Verweerders hebben de taak om te zorgen voor een veilige schoolomgeving. Het besluit om een toegangsverbod op te leggen is genomen na overleg tussen de directeur en het bevoegd gezag. Het was overigens niet de eerste keer dat klaagster in het bijzijn van leerlingen tekeer is gegaan tegen de leerkracht.

Het voorval van 5 februari 2019 is voldoende besproken met zowel de leerkracht als met klaagster. Daarom was dit geen onderwerp van gesprek op 1 maart 2019. Wel zou nog een afspraak gemaakt worden tussen klaagster en de leerkracht van [leerling]. In het gesprek van 1 maart 2019 stond het gedrag van klaagster centraal. Het gesprek op 1 maart 2019 is niet bevredigend verlopen. Daarom is een vervolggesprek gepland op 4 maart 2019 waarbij niet de leerkracht maar [de bestuurder], aanwezig was. Afgesproken is dat klaagster en directeur elkaar regelmatig zouden spreken.

Er waren al eerder zorgen over [leerling]. Er waren uitspraken van [leerling] die zorgen baarden, zoals de uitspraak dat zijn moeder vaak boos was en dat ze heeft gezegd dat ze zou slaan. Ook waren er incidenten die de zorgen versterkten. De directeur heeft daarover gesproken met klaagster. De houding van klaagster versterkte de zorgen. Klaagster heeft in januari 2019 aangegeven dat zij niet meer in gesprek wilde met de directeur over problemen in de klas. [leerling] stond erbij toen zij dit zei. Vanaf dat moment is het gedrag van [leerling] omgeslagen. Hij gaf aan dat hij niet meer hoefde te luisteren naar de leerkracht. Daardoor werd het moeilijker om met [leerling] te werken. Over de zorgelijke signalen die er waren wilde de directeur met klaagster spreken. Het bleek in de praktijk echter heel moeilijk om

afspraken te maken met haar. Na het voorval op 6 februari 2019 hield klagster [leerling] ineens thuis. Het was onduidelijk wie voor [leerling] zorgde, omdat klagster werkte. Omdat het lastig was om met klagster afspraken te maken heeft de school Veilig Thuis telefonisch om advies gevraagd. Veilig Thuis heeft geadviseerd om een melding te doen. De school heeft vervolgens de melding bij Veilig Thuis gedaan en klagster daarover achteraf geïnformeerd. De school heeft niet overwogen om bij klagster het voornemen van een melding schriftelijk aan te kondigen en/of haar uit te nodigen voor een gesprek.

Verweerders hebben steeds de bedoeling gehad om te komen tot afspraken voor een werkbare situatie. Pas nadat klagster de afspraak die gepland stond voor 12 maart 2019 had afgezegd, is besloten om haar een laatste kans te geven. Zo is de brief van 12 maart 2019 ook ingestoken. [leerling] zou niet verwijderd zijn als de school met klagster goede afspraken had kunnen maken. De brief van 12 maart 2019 moet gezien worden als een voornemen tot een verwijderingsbesluit. Het is gekomen tot een verwijdering omdat klagster zich niet constructief opstelde en niet is ingegaan op de uitnodiging om tot een gesprek te komen. Voor klagster stond een bezwaarprocedure open. Daar heeft klagster gebruik van gemaakt. Het bevoegd gezag heeft het bezwaar ongegrond geoordeeld. Klagster heeft geen gebruik gemaakt van het hoor gesprek dat op 4 juli 2019 zou plaatsvinden.

In het kader van de zorgplicht was op het moment van het verwijderingsbesluit [school] te [vestigingsplaats] bereid gevonden om [leerling] in te schrijven. [leerling] is sinds 5 april 2019 leerling van [school].

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

School- en pleinverbod

Naar aanleiding van de klacht dat de directeur klagster een school- en pleinverbod heeft opgelegd, overweegt de Commissie het volgende.

De directeur heeft de bevoegdheid om ordemaatregelen op te leggen. Een toegangsverbod is zo'n, weliswaar vergaande, ordemaatregel. Het verbod kan met name worden opgelegd als de veiligheid op een school in het geding is.

Directe aanleiding tot het opleggen van het school- en pleinverbod is het optreden van klagster op 6 februari 2019 toen zij in de klas met stemverheffing sprak tegen de leerkracht, in aanwezigheid van leerlingen en ouders. Hoewel niet is vast te stellen in welke mate klagster zich intimiderend heeft gedragen, is voldoende aannemelijk geworden dat diverse leerkrachten en ouders zich door het optreden van klagster geïntimideerd hebben gevoeld. In een school waarin jonge kinderen aanwezig zijn wordt van volwassenen verwacht dat zij zich fatsoenlijk gedragen tegenover een leerkracht. Het gedrag van klagster heeft de grenzen van het fatsoenlijke overschreden. Ook al was klagster van mening dat de leerkracht zich pedagogisch onverantwoord heeft gedragen, dan nog had klagster haar ongenoegen hierover op een andere wijze moeten uiten. Het is dan ook begrijpelijk dat de school klagster een maatregel heeft willen opleggen, temeer nu het niet mogelijk bleek om met haar tot afspraken te komen. In zoverre is de klacht dat klagster ten onrechte een school- en pleinverbod opgelegd is, ongegrond. Een school- en pleinverbod is een ingrijpende maatregel die met de

nodige zorgvuldigheid moet worden genomen. De zorgvuldigheid vraagt dat een ouder de gelegenheid geboden moet worden om zijn zienswijze te geven voordat de maatregel daadwerkelijk wordt opgelegd.

De Commissie kan niet vaststellen dat klaagster in het gesprek op 6 februari 2019 haar zienswijze over de voorgenomen maatregel heeft kunnen geven omdat de directeur ter zitting desgevraagd heeft aangegeven niet meer te weten of dat is gebeurd, en er niet uit de overgelegde stukken blijkt dat klaagster op dit punt is gehoord. In zoverre is het deel van de klacht dat onvoldoende hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden, gegrond.

Melding Veilig Thuis

Het behoort tot de bevoegdheid van een school om een melding te doen bij Veilig Thuis als de school zorgen heeft over de situatie van een leerling. Omdat een dergelijke bevoegdheid valt binnen de vrije beleidsruimte van de school, stelt de Commissie zich terughoudend op bij de toetsing van een dergelijke melding. De Commissie beoordeelt wel of de melding deugdelijk is onderbouwd en of de gevolgde procedure zorgvuldig is geweest. Voor een zorgvuldige procedure neemt de Commissie als uitgangspunt dat de vijf stappen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals die gold op het moment van de melding, zijn gevolgd. Stap 1 is het in kaart brengen van de signalen. Stap 2 betekent overleggen met een deskundige collega en eventueel anoniem raadplegen van Veilig Thuis. Stap 3 houdt een gesprek in met betrokkene(n). Stap 4 is het maken van een afweging. Stap 5 is het nemen van een beslissing. Uit het dossier en de inbreng van de directeur ter zitting kan worden opgemaakt dat de school de signalen van het gedrag van [leerling] in kaart heeft gebracht. Ook heeft de school over de signalen intern overleg gepleegd en advies gevraagd bij Veilig Thuis. Daarmee heeft de school voldaan aan de stappen 1 en 2 van de meldcode. Verder is in de meldcode opgenomen dat de school een gesprek aangaat met de betrokkene(n) over de melding. Vaststaat dat de school geen gesprek heeft gevoerd over de melding met klaagster. De school heeft wel diverse pogingen gedaan om afspraken te maken met klaagster, maar heeft daarbij niet aangegeven dat zij overwoog een melding te doen bij Veilig Thuis. Gezien het belang van deze melding had dat van de school wel mogen worden verwacht. Het is de vraag of klaagster ook geen afspraak had willen maken als zij op de hoogte was van het feit dat de school een melding bij Veilig Thuis overwoog. De school heeft niet voldaan aan de inspanningsverplichting door klaagster niet te horen. In die zin is dit klachtonderdeel gegrond.

Verwijdering

De Commissie is gebleken dat de klacht van klaagster niet zozeer ziet op de verwijdering als zodanig, als wel op het gebrek aan hoor en wederhoor.

Voorop staat dat verwijderen van een leerling de meest vergaande maatregel is die een schoolbestuur kan treffen. Dat brengt naar het oordeel van de Commissie mee dat een school eerst andere middelen moet inzetten voordat wordt overgegaan tot verwijdering van een leerling. Verweerder heeft andere stappen genomen voordat is overgegaan tot verwijdering. Zo is eerst geprobeerd om te komen tot het maken van afspraken over communicatie en samenwerking met klaagster en, toen dat niet leek te kunnen, is een toegangsverbod opgelegd en een melding bij Veilig Thuis gedaan. Dit alles heeft geresulteerd in een ernstig verstoorde relatie. Gelet daarop, en omdat het niet mogelijk bleek om constructieve afspraken te maken

met klaagster, is te blijken dat de school wilde overgaan tot verwijdering. Een besluit tot verwijdering kan pas volgen als de ouders van de leerling in de gelegenheid zijn gesteld om te worden gehoord en als er een andere passende school is gevonden die bereid is om [leerling] in te schrijven (artikel 40 lid 11 Wet op het primair onderwijs). Aan dat laatste is voldaan. Verweerders hebben onweersproken gesteld dat er een andere passende school is gevonden die [leerling] wilde inschrijven. Dat er door het bevoegd gezag met klaagster over het voornemen tot verwijdering van [leerling] is gesproken, is onvoldoende komen vast te staan. Aan de waarborg om te worden gehoord over een als zodanig aan klaagster bekend gemaakt voorgenomen verwijderingsbesluit is daarom niet voldaan. De brief van het bevoegd gezag van 12 maart 2019 is er ook onvoldoende duidelijk over dat er sprake was van een voorgenomen verwijderingsbesluit. De Commissie zal de klacht op dit onderdeel daarom gegrond verklaren.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klachten met betrekking tot respectievelijk het school- en pleinverbod, de melding bij Veilig Thuis en de verwijdering ongegrond zijn, telkens met uitzondering van het onderdeel dat klaagster vooraf op zorgvuldige wijze in de gelegenheid had moeten worden gesteld om te worden gehoord

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie ziet geen aanleiding tot het doen van aanbevelingen aan het bevoegd gezag die niet reeds uit de overwegingen voortvloeien.

Aldus gedaan te Utrecht op 14 juli 2020 door mr. E.J.M. Hofhuis, voorzitter,
F.M. Beers en mr. drs. G.W. van der Brugge, leden, in aanwezigheid van mr. H.J. van der Ende,
secretaris.

mr. E.J.M. Hofhuis
voorzitter

mr. H.J. van der Ende
secretaris